

Wiceprezes Rady Ministrów Zenon Nowak dekoruje Złotym Krzyżem Zasługi Walerię Witk — dojarzkę ze spółdzielni produkcyjnej Buraków pow. Świdnica. Foto CAF

SZTANDAR MŁODYCH

ORGAN ZARZĄDU GŁÓWNEGO ZMP

Warszawa, wtorek 24 lutego 1953 r. 46 (875) B Cena 20 gr

Depesza Marszałka Polski K. Rokossowskiego do Marszałka ZSRR A. Wasilewskiego

MINISTER SPRAW WOJSKOWYCH
ZWIĄZEK SOCJALISTYCZNYCH REPUBLIK RADZIECKICH
MARSZAŁEK ZWIĄZKU RADZIECKIEGO
TOW. A. WASILEWSKI

Moskwa
Z okazji XXXV rocznicy powstania bohaterkiej Armii Radzieckiej przesyłam Wam, Towarzyszu Ministrze, w imieniu żołnierzy ludowego Wojska Polskiego i w moim własnym najserdeczniejszym pozdrowieniu i życzeniu dla Was i dla żołnierzy Armii Radzieckiej.
Wojsko Polskie otacza czcią i miłością niezwykłą Armie Radziecką, która pod wodzą genialnego stratega — Wielkiego Stalina rozbiła hitlerowskich i japońskich agresorów w II-iej wojnie światowej, wywabiała ludność od groźby niewoli faszystowskiej i przyniosła wolność narodowi polskiemu.
W oparciu o radziecką naukę wojenną i o bogate doświadczenie bojowe owianej chwałą zwycięstw bratniej Armii Radzieckiej — Wojsko Polskie nieustannie podnosi swą gotowość bojową i czujnie strzeże granic Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, niezłomnego ognia wielkiego obozu pokoju.
Złączeni wiecznym braterstwem broni i idei z Armią Radziecką, żołnierze ludowego Wojska Polskiego nie szczędzą sił, aby stać się godnymi sojusznikami bohaterkich żołnierzy radzieckich w obronie świętej sprawy pokoju i niepodległości narodów.

WICEPREZES RADY MINISTRÓW
I MINISTER OBRONY NARODOWEJ
KONSTANTY ROKOSSOWSKI
MARSZAŁEK POLSKI

Rozwój spółdzielczości produkcyjnej związany nierozdzielnie z potężnym uprzemysłowieniem kraju — rękojmnią siły i rozkwitu naszej Ojczyzny

Przemówienie Prezesa Rady Ministrów tow. Bolesława Bieruta wygłoszone na I Krajowym Zjeździe Spółdzielczości Produkcyjnej w dniu 22 bm.

Towarzysze i Obywatele Spółdzielcy!
Pragnę powitać Was Zjazd w imieniu Rady Polskiej Rzeszypolitej Ludowej (długotrwałe oklaski). Proszę Was przy tej okazji o przekazanie gorących i serdecznych pozdrowień wszystkim obywatelom i obywatelkom, wszystkim rodzinom chłopskim zrzeszonym w spółdzielniach produkcyjnych na terenie całego kraju.
Pierwszy w Polsce Ludowej Zjazd działaczy chłopskich spółdzielni produkcyjnych — to wydarzenie niezwykle do-

rocznego w Polsce — w budowie socjalizmu.
Nie w samej liczbie spółdzielni, lecz przede wszystkim w jakości gospodarki zespolonej leży istotne źródło przelomu, w ustosunkowaniu się szerokich mas biedoty i średniego chłopstwa do tego ruchu. Wzorowo, dobrze gospodarujące spółdzielnie produkcyjne — to nieodpart i najbardziej wymowny przykład, najbardziej przekonujący dowód i argument propagandy na rzecz gospodarki zespolowej, a co za tym idzie i na rzecz możliwości budowy nowego ustroju socjalistycznego na wsi. Na odwrót — źle zorganizowana, słaba, niedołężna czy niedbała gospodarująca spółdzielnia — to widok odstraszyjący masy chłopskie, to grałka dla wrogiej kulciwej akcji przeciwko temu ruchowi. Nie zawsze pamiętając o tym, lub nie zawsze zdając sobie sprawę z tej tak prostej i oczywistej prawdy — niektórzy organizatorzy i działacze, czy też opiekujący się tym ruchem z tytułu swego stanowiska przedstawiciele rad narodowych, POM-ów czy nawet organizacji politycznych i społecznych. Dlatego też trzeba nie tylko niustannie o tym przypominać, ale przede wszystkim nie szczędzić wysiłków w kierunku wzmocnienia gospodarcego istniejących spółdzielni, w kierunku okazywania im jak najbardziej wszechstronnej

Wszystcy... każdy, kto pragnie utrwalić, wzmocnić, rozszerzyć wielkie przeobrażenia społeczne i zdobyć Polskę Ludową.
Kto powinien udzielać tej wszechstronnej pomocy ruchowi spółdzielczości produkcyjnej na wsi?
Wszyscy... każdy, kto pragnie utrwalić, wzmocnić, rozszerzyć wielkie przeobrażenia społeczne i zdobyć Polskę Ludową.
Kto powinien udzielać tej wszechstronnej pomocy ruchowi spółdzielczości produkcyjnej na wsi?
Wszyscy... każdy, kto pragnie utrwalić, wzmocnić, rozszerzyć wielkie przeobrażenia społeczne i zdobyć Polskę Ludową.

Walcą o socjalizm — to rewolucyjny program klasy robotniczej zarówno w Polsce jak i na całym świecie.
Aby walczyć o socjalizm masy pracujące pod przewodem klasy robotniczej musiały naprzód obalić władzę kapitalistów i obszarników — wspólnych wrogów ludu pracującego miast i wsi. Dzięki pomocy bohaterkiej Armii Wyzwoleńczej narodów radzieckich, która rozgromiła okupanta hitlerowskiego, Polska odzyskała wolność i niepodległość (huczne oklaski). Obalenie władzy kapitalistycznej — obszarniczej i zwycięstwo władzy ludowej klasa robotnicza w Polsce osiągnęła dzięki nierozdzielnemu sojusznemu z chłopstwem pracującym.
Przyjeźdź i sojusz klasy robotniczej z biedota wiejską i średnioludnym chłopstwem stanowił dziś niezwykłą siłę i niewzruszony fundament władzy ludowej, ostateczny wszystkich zwycięstw i przeobrażeń społecznych w Polsce Ludowej (huczne oklaski).

Walcą o socjalizm — to rewolucyjny program klasy robotniczej zarówno w Polsce jak i na całym świecie.
Aby walczyć o socjalizm masy pracujące pod przewodem klasy robotniczej musiały naprzód obalić władzę kapitalistów i obszarników — wspólnych wrogów ludu pracującego miast i wsi. Dzięki pomocy bohaterkiej Armii Wyzwoleńczej narodów radzieckich, która rozgromiła okupanta hitlerowskiego, Polska odzyskała wolność i niepodległość (huczne oklaski). Obalenie władzy kapitalistycznej — obszarniczej i zwycięstwo władzy ludowej klasa robotnicza w Polsce osiągnęła dzięki nierozdzielnemu sojusznemu z chłopstwem pracującym.
Przyjeźdź i sojusz klasy robotniczej z biedota wiejską i średnioludnym chłopstwem stanowił dziś niezwykłą siłę i niewzruszony fundament władzy ludowej, ostateczny wszystkich zwycięstw i przeobrażeń społecznych w Polsce Ludowej (huczne oklaski).

Walcą o socjalizm — to rewolucyjny program klasy robotniczej zarówno w Polsce jak i na całym świecie.
Aby walczyć o socjalizm masy pracujące pod przewodem klasy robotniczej musiały naprzód obalić władzę kapitalistów i obszarników — wspólnych wrogów ludu pracującego miast i wsi. Dzięki pomocy bohaterkiej Armii Wyzwoleńczej narodów radzieckich, która rozgromiła okupanta hitlerowskiego, Polska odzyskała wolność i niepodległość (huczne oklaski). Obalenie władzy kapitalistycznej — obszarniczej i zwycięstwo władzy ludowej klasa robotnicza w Polsce osiągnęła dzięki nierozdzielnemu sojusznemu z chłopstwem pracującym.
Przyjeźdź i sojusz klasy robotniczej z biedota wiejską i średnioludnym chłopstwem stanowił dziś niezwykłą siłę i niewzruszony fundament władzy ludowej, ostateczny wszystkich zwycięstw i przeobrażeń społecznych w Polsce Ludowej (huczne oklaski).

Dorobek spółdzielni produkcyjnych nieodpartym dowodem wyższości gospodarki zespolowej
Jednakże nie tylko szybko rosnąca liczba spółdzielni świadczy o głębokim przelomie, jaki dokonuje się w gospodarce chłopskiej w oparciu o ruch spółdzielczości produkcyjnej. Nieporównanie ważniejsze jeszcze znaczenie posiada zdobyte już na tym polu doświadczenie tej przodującej części polskiego chłopstwa pracującego, która wkroczyła na drogę gospodarki zespolowej. O czym mówi to doświadczenie? O czym świadczą dotychczasowe pierwsze wyniki gospodarce znacznej większości powstałych już przed trzema lub dwoma laty, a nawet dopiero przed rokiem spółdzielni produkcyjnych w Polsce? Świadczą one niebezpieczną i bezsporną o tym, że forma gospodarki zespolowej jest godniejsza, lepsza, korzystniejsza dla chłopca, bardziej wydajna, od gospodarki indywidualnej. Przekonało się o tym naczelnie, namacalnie, w drodze własnej, bezpośredniej praktyki, własnego współdziałania

już nie kilkaset czy kilka tysięcy, ale ponad 100 tysięcy gospodarstw chłopskich, należących do spółdzielni produkcyjnych. Setki tysięcy innych chłopów, nienależących jeszcze do spółdzielni, przekonują się o wyższości, o korzyściach gospodarki zespolowej już nie ze słów i broszur, ale z tego, co sami widzą, przyglądając się i obliczając wyniki pracy zespolowej. Ten bezpośredni przykład dobrze gospodarujących spółdzielni produkcyjnych, których liczba wzrasta w Polsce szybko i będzie wzrastała niewątpliwie coraz szybciej w latach następnych — to największa i nieoceniona zdobycz nie tylko dla Was, przodowników polskiej spółdzielczości produkcyjnej. Obywatele Delegaci. Jest to obrzymia zdobycz całego chłopstwa pracującego i nieoceniona zdobycz sojuszu robotniczo - chłopskiego, jest to nowe i wielkie osiągnięcie w budowie nowego, lepszego ustroju spo-

Tylko w gospodarce zespolowej ostateczne wyzwolenie wsi od pozostałości kapitalizmu
Sprawa rozwoju spółdzielczości produkcyjnej na wsi — to nie tylko sprawa zwiększenia korzyści gospodarczych

Walcą o socjalizm — to rewolucyjny program klasy robotniczej zarówno w Polsce jak i na całym świecie.
Aby walczyć o socjalizm masy pracujące pod przewodem klasy robotniczej musiały naprzód obalić władzę kapitalistów i obszarników — wspólnych wrogów ludu pracującego miast i wsi. Dzięki pomocy bohaterkiej Armii Wyzwoleńczej narodów radzieckich, która rozgromiła okupanta hitlerowskiego, Polska odzyskała wolność i niepodległość (huczne oklaski). Obalenie władzy kapitalistycznej — obszarniczej i zwycięstwo władzy ludowej klasa robotnicza w Polsce osiągnęła dzięki nierozdzielnemu sojusznemu z chłopstwem pracującym.
Przyjeźdź i sojusz klasy robotniczej z biedota wiejską i średnioludnym chłopstwem stanowił dziś niezwykłą siłę i niewzruszony fundament władzy ludowej, ostateczny wszystkich zwycięstw i przeobrażeń społecznych w Polsce Ludowej (huczne oklaski).

Walcą o socjalizm — to rewolucyjny program klasy robotniczej zarówno w Polsce jak i na całym świecie.
Aby walczyć o socjalizm masy pracujące pod przewodem klasy robotniczej musiały naprzód obalić władzę kapitalistów i obszarników — wspólnych wrogów ludu pracującego miast i wsi. Dzięki pomocy bohaterkiej Armii Wyzwoleńczej narodów radzieckich, która rozgromiła okupanta hitlerowskiego, Polska odzyskała wolność i niepodległość (huczne oklaski). Obalenie władzy kapitalistycznej — obszarniczej i zwycięstwo władzy ludowej klasa robotnicza w Polsce osiągnęła dzięki nierozdzielnemu sojusznemu z chłopstwem pracującym.
Przyjeźdź i sojusz klasy robotniczej z biedota wiejską i średnioludnym chłopstwem stanowił dziś niezwykłą siłę i niewzruszony fundament władzy ludowej, ostateczny wszystkich zwycięstw i przeobrażeń społecznych w Polsce Ludowej (huczne oklaski).

Walcą o socjalizm — to rewolucyjny program klasy robotniczej zarówno w Polsce jak i na całym świecie.
Aby walczyć o socjalizm masy pracujące pod przewodem klasy robotniczej musiały naprzód obalić władzę kapitalistów i obszarników — wspólnych wrogów ludu pracującego miast i wsi. Dzięki pomocy bohaterkiej Armii Wyzwoleńczej narodów radzieckich, która rozgromiła okupanta hitlerowskiego, Polska odzyskała wolność i niepodległość (huczne oklaski). Obalenie władzy kapitalistycznej — obszarniczej i zwycięstwo władzy ludowej klasa robotnicza w Polsce osiągnęła dzięki nierozdzielnemu sojusznemu z chłopstwem pracującym.
Przyjeźdź i sojusz klasy robotniczej z biedota wiejską i średnioludnym chłopstwem stanowił dziś niezwykłą siłę i niewzruszony fundament władzy ludowej, ostateczny wszystkich zwycięstw i przeobrażeń społecznych w Polsce Ludowej (huczne oklaski).

Stalowy puklerz pokoju i wolności narodów

Narody Związku Radzieckiego, nasz naród, cała postępową ludność obywateli uroczystie 35 rocznicę powstania Armii Radzieckiej.
Bohaterka Armia Radziecka, armia wyzwolonych robotników i chłopów, rozgromiła na polach bitew drugiej wojny światowej barbarzyńskie hordy hitlerowskich Niemców i imperialistycznej Japonii — uratowała narody Europy i Azji — od faszystowskiej niewoli i zagłady, ocaliła kulturę i cywilizację ludzką, zaskarbiła sobie nieprzemijającą wdzięczność, miłość i szacunek mas pracujących całego świata.
Od 35 lat stojąc na straży pierwszego na świecie państwa socjalizmu, państwa wolnych robotników i chłopów, budujących nowy sprawiedliwy ustrój społeczny, stojąc na straży pokoju i bezpieczeństwa narodów — jest ona nie tylko armią narodów Związku Radzieckiego — jest armią robotników całego świata, armią wszystkich pokoi militujących narodów, armią pokoju.
Imperialistom wszystkich krajów od chwili powstania Państwa Radzieckiego aż po dzień dzisiejszy czynią wszystko, aby osłabić, złamać i zniszczyć Ojczyznę socjalizm, zdemolować Państwo Radzieckie. Zbrojnie ustawa międzynarodowej reakcji imperialistycznej rozbijają się jednak o niewzruszoną moc państwa Radzieckiego, o niezwykłą potęgę jego Armii.
Przed 35 laty, 23 lutego 1918 r. oddziały uzbrojonych robotników i chłopów rosyjskich zadali pierwszą klęskę imperializmowi — rozbiły pod Narwą i Pskowem armie niemieckich najęźdźców. Pierwszą z dziełach świata robotniczo-chłopska armia — Armia Czerwona, utworzona pod kierownictwem Partii, pod wodzą LENINA i STALINA — jako

wieloma narodami Europy i Azji możliwość obalenia władzy kapitalistów i obszarników, ustanowienia władzy ludu, zbudowania ustroju demokratycznej ludowej w tych krajach.
Również naszym narodowi wyzwolenia Armia Radziecka otworzyła drogę do nowego, piękniejszego życia.
Mówiąc o tym najdonioślejszym wydarzeniu w życiu narodu polskiego, tow. Bierut stwierdził:
„Masy pracujące, klasa robotnicza, jej organizacje polityczne miały w Armii Radzieckiej sojusznika klasowego, sojusznika, który wyzwolił naród z jarzma niewoli hitlerowskiej, który przez samą swoją obecność obczuwał obóz redakcji i czynił go niezdolnym do zbrojnej rozprawy z rewolucyjnym ruchem, sojusznika gwarantującego, że mocarstwa imperialistyczne nie zdecydowały o losach danego kraju wbrew interesom ludu”.
35 rocznica powstania Armii Radzieckiej przypada na okres, kiedy narody Związku Radzieckiego wznosiły wspaniałe gmachy komunizmu. Ludzie Kraju Rad pod kierownictwem partii komunistycznej, umiłowanego wodza i nauczyciela Józefa STALINA, natchnieni Jego genialną pracą „Ekonomiczne problemy przemówienia na XIX Zjeździe partii i uchwalami XIX Zjazdu — pomnażają potęgę swego kraju, umacniają jedność moralno-polityczną narodów radzieckich, podnoszą zdolność obronną Państwa Radzieckiego.
Na XIX Zjeździe Komunistycznej Partii Związku Radzieckiego tow. Malenkov mówił:
„Przedstawiając nieugięte politykę pokojowej współpracy ze wszystkimi krajami, Związek Radziecki uwzględnia jednocześnie istnienie groźby

nowej agresji ze strony rozwyzdzonych podległości wojennych. Dlatego też umocnia i umacniać będzie swą obronność.
Związek Radziecki nie lęka się groźb podległości wojennych. Narod nasz ma doświadczenie walki z agresorami i bić ich — to dla niego nie pierwszyna. Narod radziecki bit agresorów jeszcze w czasie wojny domowej, kiedy państwo radzieckie było młode i stosunkowo słabe, bił ich podczas drugiej wojny światowej i bić ich będzie również w przyszłości, jeżeli osmielią się napaść na naszą ojczyznę”.
Dziś, gdy roślinie nieustannie potęga Związku Radzieckiego, gdy u boku pierwszej „brygady szturmowej” — ZSRR stanęły nowe „brygady szturmowe” — kraje demokracji ludowej, gdy ogarnia coraz to nowe miliony ludzi potężny ruch bojowników o pokój i niezależność narodów, gdy jednocześnie obóz imperializmu wstrząsają nieuniknione sprężyność wewnętrzne, gdy trawli go pogłębiający się ogólny kryzys kapitalizmu — siły obozu pokoju są większe od sił obozu imperializmu i wojny. Dziś armia kraju budującego komunizm — Radzieckie Siły Zbrojne są najdoskonalszą, najpotężniejszą armią świata, która wraz z Ludowym Wojskiem Polskim, armią mi wszystkich krajów demokracji ludowej i potężną Chińską Armią Narodową — Wyzwoleńczą, otoczona zaufaniem i poparciem wszystkich militujących pokoi ludzi na świecie — stanowi niezmierzona stalową tarczę, chroniącą niepodległość i twórcę budownictwo w krajach obozu pokoju i socjalizmu, chroniącą sprawę pokoju i postępu na świecie.
I nie pomogą imperialistom żadne kłamstwa i zbrodnie, nie pomogą szaleńcy wysięg zbrodni, nie pomogą agresywne paki i bloki kleczone

na obu półkulach, nie pomogą bazy wojenne i szlaki szpiegowskie, nie pomogą atomowe bomby i zbrodnicza broń bakteriologiczna — nie uda się imperialistom zastraszyć militujących pokoi narodów.
Armia Radziecka, armia Kraju Rad — pierwszą „szturmową brygadą”, a wraz z nią Ludowe Wojsko Polskie i armie innych krajów demokracji ludowej — armie „brygad szturmowych socjalizmu” — czujnie strzeżąc pokoju i bezpieczeństwa wszystkich narodów.
W Berlinie wznosi się odłany w brzoje ogromny 13-metrowy posąg żołnierza radzieckiego, który jedną ręką obejmując tuląc się do niego małą dziewczynkę, w drugiej trzyma nabozony, ciężki miecz stalowy — miecz, który strzeże pokoju, wolności, radości. U stop tego pomnika, w dniech berlińskiego Złotu Młodości, składali pęk najpiękniejszych kwiatów delegacje młodzieży ze wszystkich krajów świata — Polacy i Chińczycy, Koreańczycy i Arabowie, Francuzi i Amerykanie, Wietnamczycy i Murzyni z Nigerii...
Armia Radziecka otoczona jest umiłowaniem prostych ludzi na całym świecie. W niej widzą oni potężną siłę, która hamuje ludobójcze zapędy imperializmu, która stoi na straży spokoju i domostw, na straży ich szczęśliwego jutra.
Toteż — „...ku Armii Radzieckiej zwracają się myśli i serca mas pracujących i całej postępowej ludzkości, która widzi w niej Armię-Wyzwoleńczą, wielką nadzieję ludzkości, stalowy puklerz pokoju i wolności narodów, niezłomną potęgę, zdolną do zniezczenia imperialistycznych planów rozpętania trzeciej wojny światowej”. (K. Rokossowski).

Walcą o socjalizm — to rewolucyjny program klasy robotniczej zarówno w Polsce jak i na całym świecie.
Aby walczyć o socjalizm masy pracujące pod przewodem klasy robotniczej musiały naprzód obalić władzę kapitalistów i obszarników — wspólnych wrogów ludu pracującego miast i wsi. Dzięki pomocy bohaterkiej Armii Wyzwoleńczej narodów radzieckich, która rozgromiła okupanta hitlerowskiego, Polska odzyskała wolność i niepodległość (huczne oklaski). Obalenie władzy kapitalistycznej — obszarniczej i zwycięstwo władzy ludowej klasa robotnicza w Polsce osiągnęła dzięki nierozdzielnemu sojusznemu z chłopstwem pracującym.
Przyjeźdź i sojusz klasy robotniczej z biedota wiejską i średnioludnym chłopstwem stanowił dziś niezwykłą siłę i niewzruszony fundament władzy ludowej, ostateczny wszystkich zwycięstw i przeobrażeń społecznych w Polsce Ludowej (huczne oklaski).

Walcą o socjalizm — to rewolucyjny program klasy robotniczej zarówno w Polsce jak i na całym świecie.
Aby walczyć o socjalizm masy pracujące pod przewodem klasy robotniczej musiały naprzód obalić władzę kapitalistów i obszarników — wspólnych wrogów ludu pracującego miast i wsi. Dzięki pomocy bohaterkiej Armii Wyzwoleńczej narodów radzieckich, która rozgromiła okupanta hitlerowskiego, Polska odzyskała wolność i niepodległość (huczne oklaski). Obalenie władzy kapitalistycznej — obszarniczej i zwycięstwo władzy ludowej klasa robotnicza w Polsce osiągnęła dzięki nierozdzielnemu sojusznemu z chłopstwem pracującym.
Przyjeźdź i sojusz klasy robotniczej z biedota wiejską i średnioludnym chłopstwem stanowił dziś niezwykłą siłę i niewzruszony fundament władzy ludowej, ostateczny wszystkich zwycięstw i przeobrażeń społecznych w Polsce Ludowej (huczne oklaski).

Walcą o socjalizm — to rewolucyjny program klasy robotniczej zarówno w Polsce jak i na całym świecie.
Aby walczyć o socjalizm masy pracujące pod przewodem klasy robotniczej musiały naprzód obalić władzę kapitalistów i obszarników — wspólnych wrogów ludu pracującego miast i wsi. Dzięki pomocy bohaterkiej Armii Wyzwoleńczej narodów radzieckich, która rozgromiła okupanta hitlerowskiego, Polska odzyskała wolność i niepodległość (huczne oklaski). Obalenie władzy kapitalistycznej — obszarniczej i zwycięstwo władzy ludowej klasa robotnicza w Polsce osiągnęła dzięki nierozdzielnemu sojusznemu z chłopstwem pracującym.
Przyjeźdź i sojusz klasy robotniczej z biedota wiejską i średnioludnym chłopstwem stanowił dziś niezwykłą siłę i niewzruszony fundament władzy ludowej, ostateczny wszystkich zwycięstw i przeobrażeń społecznych w Polsce Ludowej (huczne oklaski).

Walcą o socjalizm — to rewolucyjny program klasy robotniczej zarówno w Polsce jak i na całym świecie.
Aby walczyć o socjalizm masy pracujące pod przewodem klasy robotniczej musiały naprzód obalić władzę kapitalistów i obszarników — wspólnych wrogów ludu pracującego miast i wsi. Dzięki pomocy bohaterkiej Armii Wyzwoleńczej narodów radzieckich, która rozgromiła okupanta hitlerowskiego, Polska odzyskała wolność i niepodległość (huczne oklaski). Obalenie władzy kapitalistycznej — obszarniczej i zwycięstwo władzy ludowej klasa robotnicza w Polsce osiągnęła dzięki nierozdzielnemu sojusznemu z chłopstwem pracującym.
Przyjeźdź i sojusz klasy robotniczej z biedota wiejską i średnioludnym chłopstwem stanowił dziś niezwykłą siłę i niewzruszony fundament władzy ludowej, ostateczny wszystkich zwycięstw i przeobrażeń społecznych w Polsce Ludowej (huczne oklaski).

35 LAT ARMII RADZIECKIEJ

(Fragmenty artykułu zamieszczonego w nr 2 (44) „Nowych Dróg“)

„Druza wojna światowa, przygotowana i rozniecona przez międzynarodową reakcję w celu unicestwienia Kraju Rad, zakończyła się wspaniałym zwycięstwem Związku Radzieckiego. Zostały nie tylko zduszone oba ogniska wojny na zachodzie i wschodzie, lecz również zadany został ciężki cios całemu obozowi imperialistycznemu.

W wyniku historycznych zwycięstw Armii Radzieckiej odpadło od obozu imperialistycznego szeregi państw — Polska, Czechosłowacja, Węgry, Bułgaria, Rumunia, Albania, których narody zrzuciły panowanie wyzyskiwaczy i budują nowe życie według swej własnej woli. Zwycięstwa Armii Radzieckiej stworzyły warunki do powstania Niemieckiej Republiki Demokratycznej i wielkiej Chińskiej Republiki Ludowej. Znacznie osłabił obóz imperialistyczny, obóz demokracji i socjalizmu stał się znacznie silniejszy, umocnił się i wywiera coraz większy wpływ na walkę o pokój między narodami.

Gdzie tkwią źródła siły i przyczyny zwycięstwa Armii Radzieckiej w Wielkiej Wojnie Narodowej?

W Wielkiej Wojnie Narodowej ZSRR przeciwko hitlerowskiemu Niemcom oraz militarystycznej Japonii zwyciężył radziecki ustrój państwowy, zwyciężyły Radzieckie Siły Zbrojne, które wykazały swoją wyższość nad społecznym i państwowym ustrojem oraz siłami zbrojnymi Niemiec i Japonii. Naród radziecki wykazał swoją ekonomiczną i polityczną przewagę nad wrogiem. Doświadczenia wojny dowiodły, że ustrój radziecki jest nie tylko najlepszą formą organizacji gospodarczego i kulturalnego rozwoju kraju w latach budownictwa pokojowego, lecz również najlepszą formą mobilizacji wszystkich sił narodu przeciwko wrogowi w okresie wojny.

Ustrój socjalistyczny, zrodzony przez Wielką Październikową Rewolucję Socjalistyczną, dał narodowi radzieckiemu i jego armii wielką niezwykłą siłę, o którą rozbili się wszystkie plany i rachuby wrogów. Radzieckie państwo socjalistyczne godnie wytrzymało surową próbę wojny i wyszło z niej jeszcze bardziej zwarte, wzmocnione, jeszcze potężniejsze, dowiodło swej siły i przewagi nad państwem faszystowskich Niemiec i militarystyczną Japonią, swojej wyższości nad państwami kapitalistycznymi.

Armia Radziecka zwyciężyła, gdyż twórcą i organizatorem jej zwycięstw była wielka Komunistyczna Partia Związku Radzieckiego, której polityka jest nieodłączną z interesami całego narodu radzieckiego. W imię tej jedynie słusznej polityki walczyły, broniły jej do końca wszystkie narody Kraju Rad, walczyli bohaterstwo żołnierze Armii-Wyzwolicielki Narodów. Towarzysz Stalin wskazywał:

„W dobie Wojny Narodowej partia nasza stała się duszą i organizatorem ogólnonarodowej walki przeciwko zaborcom faszystowskim. Organizacyjna praca partii zjednoczyła i skierowała ku wspólnemu celowi wszystkie wysiłki obywateli radzie-

kich i podporządkowała wszystkie nasze siły i środki sprawie rozgromienia wroga. W okresie wojny partia zespoliła się jeszcze bardziej z narodem, związała się jeszcze ściślej z szerokimi masami ludu pracującego“.

Bez kierownictwa partii komunistycznej nie można było osiągnąć zwycięstwa nad wrogiem.

Źródłem siły Armii Radzieckiej i jedną z podstawowych przyczyn jej zwycięstwa było to, że prowadziła ona sprawiedliwą Wojnę Narodową. Walczyła ona w imię obrony swej socjalistycznej Ojczyzny, w imię wyzwolenia narodów. Dlatego cieszyła się wielką sympatią i miłością oraz miała poparcie nie tylko narodu radzieckiego, lecz i całej postępowej ludzkości.

„...Stan moralny naszej armii — mówił już na początku wojny towarzysz Stalin — jest wyższy od stanu moralnego armii niemieckiej, bo armia nasza broni swej Ojczyzny przed cudzoziemskimi zaborcami i wierzy w słuszność swej sprawy, podczas gdy armia niemiecka prowadzi wojnę zaborczą i rabuje cudzy kraj, nie mogąc choćby na chwilę uwierzyć w słuszność swej podłej sprawy“.

Zwycięstwo ZSRR nad Niemcami i Japonią ujawniło z całą siłą przewagę Armii Radzieckiej, jako armii nowego typu, nad armiami kapitalistycznymi. Żołnierze Radzieckich Sił Zbrojnych, związanych nierozdzielnie z ludem, cechuje niezłomna jedność moralno-polityczna, wielki patriotyzm, płomienna miłość Ojczyzny i paląca nienawiść do wroga. Te szczególne właściwości Armii Radzieckiej z całą mocą przejawiały się w postawie żołnierzy radzieckich w groźne dni wielkiej wojny wyzwoleniczej, rodziły masowe bohaterstwo i bezprzykładne poświęcenie dla dobra ojczystego kraju.

Ale aby osiągnąć zwycięstwo w wojnie, nie wystarczy sama tylko odwaga. Konieczne jest zapewnienie armii należytego zaopatrzenia w uzbrojenie, amunicję, żywność. Towarzysz Stalin uczy:

„...Nie wystarczy samo tylko męstwo, by pokonać wroga posiadającego liczną armię, pierwszorzędne uzbrojenie, dobrze wyszkolone kadry oficerskie i nieźle zorganizowane zaopatrzenie. Aby znieść uderzenia takiego wroga, odeprzeć go i następnie zadać mu całkowitą klęskę, poza bezprzykładnym męstwem naszych wojsk, trzeba było mieć i to w dostatecznej ilości...“

Takiego uzbrojenia, i to w dostatecznej ilości, dostarczał swojej armii przemysł socjalistyczny, w którym z samozaparciem pracował bohaterki lud radziecki, pracownicy starcy, kobiety i dorastająca młodzież. Pracowali oni za siebie i za tych, którzy poszli na front. Zaopatrzenie frontu zwiększało się z każdym dniem, z każdym miesiącem i rokiem. W ciągu ostatnich trzech lat wojny radziecki przemysł produkował przeciętnie w każdym roku: 30 tys. czołgów i samochodów pancernych, około 40 tys. samolotów, 120 tys. dział, 100 tys. moździerzy, 450 tys. karabinów maszynowych i ponad 5 milionów karabinów i automatów.

Armia Radziecka posiadała jednolitą i mocną pod względem moralno-politycznym zaplecze, jakiego nie miała nigdy żadna armia i nie mogły mieć Niemcy hitlerowskie. Jedność moralno-polityczna społeczeństwa radzieckiego, niewzruszona przyjaźń wszystkich narodów radzieckich były moralnym wsparciem armii, która prowadziła wojnę sprawiedliwą. Podbite przez armię niemiecką narody Europy nienawidziły jej jako armii zaborczej, nienawidziły „nowego ładu“ hitlerowskiego, nie wspierały armii hitlerowskiej, lecz szkodziły jej i zwalczały.

Źródłem siły Radzieckich Sił Zbrojnych, ludu radzieckiego było genialne kierownictwo towarzysza Stalina, który był duszą, inicjatorem i organizatorem wszystkich zwycięstw armii radzieckiej w Wielkiej Wojnie Narodowej. Towarzysz Stalin największy wódz wszystkich czasów i narodów, stworzył najbardziej przodującą naukę wojenną. On to bezpośrednio opracował plany strategiczne wszystkich najważniejszych operacji, których przeprowadzenie zapewniło zwycięstwo nad wrogiem. Józef Stalin na samym początku działań ujawnił charakter i cele wojny prowadzonej przez Niemcy hitlerowskie. Obnażył jej zaborczy, grabieżczy charakter i potrafił zmobilizować cały naród radziecki, wszystkie siły kraju dla pokonania wroga. On to natchnął naród i armię wiarą w słuszność sprawy i stale krzepił ich wiarę w zwycięstwo.

Z imieniem Stalina szli śmiało do boju żołnierze Armii Radzieckiej, przejawiając nieznurwane męstwo, odwagę i poświęcenie dla słusznej sprawy. „Gdzie Stalin, tam zwycięstwo“ — mówili ludzie radzieccy i z imieniem Stalina na ustach dokonywali wielkich, heroicznych czynów na froncie i w zapleczu.

Towarzysz Stalin stworzył i wychował radziecki korpus oficerski, który umiejętnie dowodził wojskami, był bezgranicznie wierny i oddany swojej Ojczyźnie i narodowi. Towarzysz Stalin wychował całe grono, całą plejadę radzieckich dowódców wielkiej szkoły stalinowskiej. Uzbrojeni w najbardziej postępową radziecką naukę wojenną, świetnie zapewniali oni realizację strategicznych planów swojego Naczelnego Wodza, największego stratega dziejów — towarzysza Stalina.

Imiona dowódców szkoły stalinowskiej na zawsze zapisały się na kartach chlubnych zwycięstw Armii Radzieckiej i narodu radzieckiego i żyć będą wiecznie. Towarzysz Mołotow, mówiąc o niedających się z nierzeczywistością ogromnych zasługach towarzysza Stalina wobec narodu radzieckiego i wobec całej ludzkości, stwierdził: „To nasze szczęście, że w ciężkich latach wojny Armii Czerwonej i narodu radziecki prowadził mądry i doświadczony wódz Związku Radzieckiego — Wielki STALIN. Z imieniem Generalissimusa Stalina przejdą do historii nasze kraje i do historii świata pełne chwały zwycięstwa naszej armii“.

Najbardziej przodująca, stalinowska nauka wojenna stanowi wielką dźwignię sił

gę i poświęcenie dla słusznej sprawy.

„Gdzie Stalin, tam zwycięstwo“ — mówili ludzie radzieccy i z imieniem Stalina na ustach dokonywali wielkich, heroicznych czynów na froncie i w zapleczu.

Towarzysz Stalin stworzył i wychował radziecki korpus oficerski, który umiejętnie dowodził wojskami, był bezgranicznie wierny i oddany swojej Ojczyźnie i narodowi. Towarzysz Stalin wychował całe grono, całą plejadę radzieckich dowódców wielkiej szkoły stalinowskiej. Uzbrojeni w najbardziej postępową radziecką naukę wojenną, świetnie zapewniali oni realizację strategicznych planów swojego Naczelnego Wodza, największego stratega dziejów — towarzysza Stalina.

Imiona dowódców szkoły stalinowskiej na zawsze zapisały się na kartach chlubnych zwycięstw Armii Radzieckiej i narodu radzieckiego i żyć będą wiecznie.

Towarzysz Mołotow, mówiąc o niedających się z nierzeczywistością ogromnych zasługach towarzysza Stalina wobec narodu radzieckiego i wobec całej ludzkości, stwierdził: „To nasze szczęście, że w ciężkich latach wojny Armii Czerwonej i narodu radziecki prowadził mądry i doświadczony wódz Związku Radzieckiego — Wielki STALIN. Z imieniem Generalissimusa Stalina przejdą do historii nasze kraje i do historii świata pełne chwały zwycięstwa naszej armii“.

Najbardziej przodująca, stalinowska nauka wojenna stanowi wielką dźwignię sił

i przewagi Armii Radzieckiej nad armiami kapitalistycznymi. Radziecka nauka wojenna została stworzona po zwycięstwie Rewolucji Październikowej i rozwijała się wraz z rozwojem radzieckiego państwa socjalistycznego i jego Sił Zbrojnych. Twórcą radzieckiej nauki wojennej był osobiście towarzysz Stalin. Dlatego słusznie nazwana jest ona stalinowską nauką wojenną.

Towarzysz Stalin z głęboką ścisłością naukową uzasadnił jedną z najważniejszych podstaw radzieckiej nauki wojennej — swoją klasyczną tezę o stale działających czynnikach, decydująco wpływających na przebieg i wynik wojny. Są nimi: zwartość zaplecza, moralny duch armii, ilość i jakość dywizji, uzbrojenie armii i organizacyjna zdolność dowódców. Towarzysz Stalin ujawnił i wykazał bezpośredni organiczny związek między wojną a charakterem gospodarczego i politycznego ustroju państwa, z jego ideologią, z ilością i jakością uzbrojenia, moralnym duchem armii, ze stopniem przygotowania i dojrzałości jej kadry.

Zwycięstwo Związku Radzieckiego w Wielkiej Wojnie Narodowej potwierdziło wyższość stalinowskiej nauki wojennej nad reakcyjną wojenną teorią Niemiec faszystowskich i stanowi triumf strategicznego i doświadczonego geniuszu Generalissimusa Stalina, triumf stalinowskiej nauki wojennej...

„Po zwycięskim zakończeniu Wielkiej Wojny Narodowej generałowie, oficerowie i szeregowcy Armii Radzieckiej, kierując się wskazaniami

mi towarzysza Stalina i Komitetu Centralnego KPZR, nieustannie doskonaliły swą wiedzę i umiejętności wojskowe i polityczne, przyswajają doświadczenia i po mistrzowsku opanowały wojskowy sprzęt techniczny. Radzieckie Siły Zbrojne znajdują się w stałej gotowości bojowej i w razie potrzeby potrafią dać należyłą odpórę każdemu agresorowi według wszelkich reguł radzieckiej nauki wojennej.

Stale rosnąca potęga gospodarcza i siła obronna ZSRR i państw demokracji ludowej budzi zapał całej postępowej ludzkości i mobilizuje najszerze masy wszystkich narodów do dalszej walki o pokrzyżowanie imperialistycznych planów awantur wojennych.

Narody całego świata, które coraz bardziej aktywnie w ręce sprawę obrony pokoju, wiedzą, że najpotężniejszą siłą i ostoją pokoju jest — pod kierownictwem partii komunistycznej i Wielkiego Stalina — niezwykły Związek Radziecki i jego Siły Zbrojne.

23 lutego ku Armii Radzieckiej zwracają się myśli i serca mas pracujących i całej postępowej ludzkości, która widzi w niej Armie-Wyzwolicielkę, wielką nadzieję ludzkości, stalowy pulkier pokoju i wolności narodów, niezłomną potęgę, zdolną do zniweczenia imperialistycznych planów rozpętania trzeciej wojny światowej.

W trzydziestą piątą rocznicę Armii Radzieckiej naród polski i jego Siły Zbrojne wraz z całą postępową ludzkością ślą Armii Radzieckiej braterskie, serdeczne i gorące pozdrowienia, życząc jej dalszych wspaniałych osiągnięć w umacnianiu swej niezwykłej potęgi bojowej.

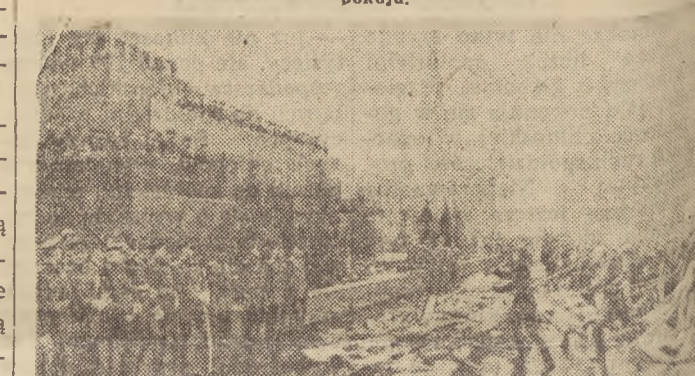
Twórcą niezłomnej potęgi Armii Radzieckiej, jej genialnym wodzem i nauczycielem, jest największy strateg naszych czasów, ukochany przywódca mas pracujących całego świata, GENERALISSIMUS JOZEF STALIN.

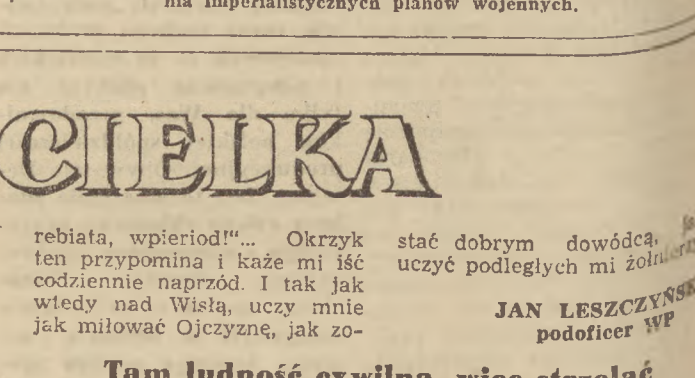
Pod jego kierownictwem powstał genialny plan rozgromienia hord hitlerowskich pod Stalingradem, co zapoczątkowało klęskę niemieckiej armii faszystowskiej.

Potęga oręża radzieckiego, wsparta o wzrastającą moc ekonomiczną państwa socjalistycznego, jego przodująca technika i nauka wojenna, to nieugięta wola zwycięstwa narodu radzieckiego i całego grzbieta drapieżnego imperializmu hitlerowskiego.

Z II wojny światowej Związek Radziecki, wbrew rachubom imperialistów, wyszedł pod kierownictwem Partii Komunistycznej i Wielkiego Stalina jeszcze silniejszy, jeszcze potężniejszy. Niezwykły Związek Radziecki i jego Siły Zbrojne — to najpotężniejsza siła i ostoja pokoju.

U stóp Mauzoleum LENINA żołnierz radziecki rzucił plugawe zwycięstwo rozgromionych armii faszystowskich. W zwycięskiej Armii Radzieckiej widzi cała postępową ludzkość niezłomną potęgę, zdolną do zniweczenia imperialistycznych planów wojennych.

ARMIA - WYZWOLICIELKA

Armia Radziecka!
Te słowa dla prostej człowieka znaczą o wiele więcej, niż to, co napisano o ich znaczeniu pod odpowiednią literą w encyklopediach czy w podręcznikach historii przy omawianiu odpowiedniego okresu historycznego. Jej imię dla ludzi niemal wszystkich narodów słowo „Armia Radziecka“ znaczą o prostu, najdosłowniej — życie; życie uratowane w ostatniej chwili przez żołnierzy tej Armii; życie wydarte z krwawych łap hitlerowskich oprawców; życie wypłatanie z kołczastych drutów hitlerowskich obozów koncentracyjnych.
Ale nie tylko dla poszczególnych ludzi: takie znaczenie mają te słowa dla całych narodów wyzwolonych spod krwawego jarzma faszystowskiej niewoli.
Armia Radziecka, to znaczy również: życie naszego narodu, nowe, prawdziwie wolne, po raz pierwszy w historii narodu wolne — życie.
To Jej imię, imię Armii Radzieckiej — kiedy myślimy o Niej, mówimy o Niej, śpiewamy o Niej — wywołuje w głębi duszy pasmo najpiękniejszych wspomnień, najwznioslejszych uczuć. Jej imię przypomina ten dzień, kiedy najczarniejsza noc okupacji zapłonęła nagle wybuchami bomb, ogniem artylerii, buchnęła blaskiem wolności, po raz pierwszy prawdziwej, po raz pierwszy trwałej. Z Jej imieniem, imieniem Armii Radzieckiej łączymy najpiękniejsze przyimoty człowieka — głęboki internacjonalizm, poczucie braterstwa woli narodów, miłość Ojczyzny, gotowość do największych ofiar w jej obronie, odwagę, męstwo, bohaterstwo.
Te wspomnienia i uczucia żyją i żyć będą wiecznie w sercach narodu polskiego. Utrwali je mocniej niż wszelka kronika wdzięczna pamięć ludzka, słowo serdecznej podzięk i głębokiej miłości, z pokolenia w pokolenie, z ust do ust podane, nieśmiertelne jak nieśmiertelny jest sam naród.
Dzisiaj w dniu 35 rocznicy powstania Armii Radzieckiej, zwracamy się myślą ku tym dniom, które na zawsze zapisały się w naszej pamięci, jako dni najszczęśliwsze w życiu, dni wyzwolenia.
O nich, dniach wyzwolenia i żołnierzach, którzy przynieśli nam wyzwolenie mówią proste słowa tych kilku wspomnień, które przekazują potomności ludzie budujący dziś szczęście i przyszłość wolnej Ojczyzny“.

Moje życie zaczęło się 23 lipca 1944 roku.

To co było przedtem można różnie nazwać — ale nie życiem. Bo życie — znaczy wolność, znaczy nieskrępowana młodość, znaczy tysiąc dróg otwartych w przyszłość. Tego za przedtem nie miałem. Mój syn, urodzony w piątym roku Polski Ludowej kiedyś usłysza-

domi sobie, że żył od początku. A ja powtarzam: moje życie zaczęło się 23 lipca 1944 roku, w chwili gdy na piaszczystym trakcie przeciwnym nadniemiecką wieś Nowosiółki ukształta się kępą postaci pierwszego radzieckiego zwiadowcy.

WIKTOR WOROSZYLSKI
Warszawa

To jest nasze wyzwolenie

My, Polacy, zawdzięczamy wyzwolenie Ojczyzny wielkiemu wodzowi proletariatu, Stalinowi, który uratował nas wszystkich od śmierci.

Powstała Polska, Polska jakiej my, chłopcy polscy, pragnęliśmy i o jaką walczyliśmy nas; prapradziadkowie i ojcowie, a my wreszcie doczekaliśmy, że

Niezapomniana chwila

Jestem tylko zwykła robotnicą, więc z góry przeproszam za błądy jakie na pewno się znajdą.
Jest 20 stycznia 1945 roku. Już od rana po wszystkich domach grasują gestapowcy, zabierają wszystkich mężczyzn i nawet dzieci po 14 lat, dzień pełen grozy śmiertelnej, czekali co będzie... Wszyscy stoją cały dzień na ziemi... Cały dzień chodzi na oczekiwaniu co z nimi zrobią. Nikt nie wie, nie myśli o spoczynku, patrzymy wszyscy przez

O godzinie 10 wieczór strzały ucichły, wychodzę i wyglądam na rynek, patrzę — pełno samochodów, czołgów i koni, nastawiam ucha — rosyjska mowa. Lecę do piwnicy i powiadam: rosyjskie wojsko już tu — nikł nie wierzy. Idę jeszcze raz, patrzę — jakaś postać w jasnym kożuchu kroczy ulicą, podchodzi i mówi: chodźcie ze mną uciecście ludzi. Idzie z chęcią. Wchodzimy; zrazu nieufnie na niego patrzę, boją się — może to hitlerowiec, ale mundur, miły uśmiech i braterskie

„zdrowstwujić“ rozprasza wątpliwości.
Tego momentu nigdy nie zapomnę. Było tak radośnie, że nie da się to opisać...
„Nieprzebraną rzeką płyną wojska Czerwonej Armii, jesteśmy wreszcie wolni. Na rynku, kto żyje wszyscy leca, przemawia major Czerny w imieniu Armii. Doczekałam takiej Ojczyzny o jakiej marzyłam.“
HONORATA IMIANOWSKA
robotnica
Lipno

Nieśliśmy wolność Warszawie

Nigdy chyba nie zapomnę nocy z 14 na 15 stycznia 1945 roku. Stałymi pod Jabłonką i każdy z nas pałał żądzą walki — walki, która miała wyzwolić stolicę — bohaterką Warszawę.
„Wydano nam amunicję, a wkrótce potem otrzymałem rozkaz przedostania się z plutonem na drugi brzeg Wisły. Tylko na to czekałem, tylko na to czekałem również mój pluton.“
Dotarliśmy wału. Dzieliło nas od wroga tylko 6-7 metrów. Tu my, a tam faszyci. Byłem młodym dowódcą plutonu — leżąc zastanawiałem się, jak zacząć. Wtem nie wiem skąd i kiedy, mignęła obok mnie sylwetka radzieckiego oficera, który bez zastanowienia skoczył na wał z

rebiata, w pieriod!... Okrzyk ten przypomina i każde mi iść codziennie naprzód. I tak jak wtedy nad Wisłą, uczy mnie jak miłować Ojczyznę, jak zo-

stać dobrym dowódcą, uczyć podległych mi żołnierzy...
JAN LESZCZYŃSKI
podoficer WP

Tam ludność cywilna, więc strzelać nie możemy...

„Najtrudniejszy orzech do zgryzienia w naszej okolicy miały wojska radzieckie w małej miejscowości zwanej Upadłowa, na południe od Klimontowa.
Stoją tam między innymi dwa duże, 2-piętrowe betonowe bloki mieszkalne, zamieszkane przez kilkadziesiąt rodzin górniczych. U stóp tych bloków w skarpie nadrzecznej Niemcy zbudowali szereg bunkrów połączonych rowem biegnącym w stronę Mysłowic. Przedpoie pokryte jest różnymi wykopaniskami popiaskowymi zalanyymi wodą oraz połączone niewielką rzeczką Płuczką. Domieszka wody z kopalni powoduje, że nigdy na rzecze nie ma dostatecznie grubego lodu mogącego utrzymać człowieka. Przestrzeń operacyjna była bardzo niewielka i niebezpieczna. Hitlerowcy bronili się zacięcie. Dwukrotnie powtarzane ataki radzieckie zostały odparte. Dowódcy oddziałów szturmowych zażądali ostrzału artyleryjskiego lub użycia „Katuszy“. Dowódca oddziału bojowego, po zbadaniu sytuacji i przeprowadzeniu

wywiadu wśród polskiej ludności odpowiedział:
— Nie, tam w piwnicach domów jest mnóstwo ludności cywilnej, kobiet i dzieci. My dla zabicia kilku hitlerowców nie możemy strzelać z dział i zabijać niewinnych ludzi. Popieczmy się o życie i zadanie wypełnimy.
Jakoż po trzecim ataku, przeprowadzonym z fantastyką uoporem pod osłoną nocy, groźne i niebezpieczne pozycje zostały wzięte.
Gdy tamtejsza ludność z zapartym tchem śledząca odgłosy walki prowadzonej tuż przy ich głowach, dowiedziała się o stanowisku radzieckiego dowódcy — wdzięczność jej nie miała granic.
„Ceniąc bohaterstwo żołnierzy radzieckiego i jego odwagę, nie możemy dla polskiej ludności miejscowego społeczeństwa odczaja i pietzmem opiekują się bodaj mogłami tych nieznanymi bohaterów, którzy porzucili na polskich cmentarzach...“
JAN JELONEK
urzędnik
Porąbka k. Sosnowca

„Idcie wsie na swabodu...“

Ja, Maria Lulkowska, chciałam być coś napisać o moim wzruszeniu i o tym kto nas wybawił i otworzył bramy na wolność.
Otoż przebywałam z całą rodziną w obozie w Potulicach przez cztery lata. Miał mój po dwóch latach zmari zamęczenie. Córeczka najstarsza też zmariła, a ja z resztą dzieci każdego dnia oczekiwałam śmierci...
„Aż tu nadchodzi cud. Godzina dziesiąta czy dziesiąta — zjeżdżają wojska do bram i coś tam wolaają, wymachują rękami, ale nikt nie śmiał się zbliżyć do bram, bo myśleliśmy, że to ci ludocyzy wrócili i śmierć nam gotują.
I co się dzieje? Peka brama jedna, druga i trzecia. Wjeżdżają nasi wyzwoliciele i wolała do nas:
„Idcie wsie na swabodu!“

„Idcie wsie na swabodu...“

„Idcie wsie na swabodu...“

„Idcie wsie na swabodu...“

„Idcie wsie na swabodu...“

„Idcie wsie na swabodu...“

„Idcie wsie na swabodu...“

„Idcie wsie na swabodu...“

„Idcie wsie na swabodu...“

* Wspomnienia zacierpnięte z albumu „Wyzwolenie“ w wyd. MON, W-wa, 1952 r.

